

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

A városi energiaellátás sajátosságai

Dr. Kádár Péter
Óbudai Egyetem
Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar
Villamosenergetikai Intézet
kadar.peter@kvk.uni-obuda.hu

Bevezetés

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

- Korszerű, fenntarthatóbb módszerek
- Alkalmazható megújuló energiaforrások (napelemek, napkollektorok)
- Kevéssé vagy egyáltalán nem alkalmazható megújulók (pl. az egyedi fatüzelés, vagy a nagy szél és vízerőmű)
- A meglévő elavult technológiákat át kell alakítani: kogenerációs erőművek, hatékonyság, új technológiák,

A következőkben korszerű városi energiatermelési technológiákra mutatunk hazai példákat.

Energia szállítás

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

- Elektromos energia
- Gáz
- Hő
- (Víz)
- Külső források, távoli nagy erőművek

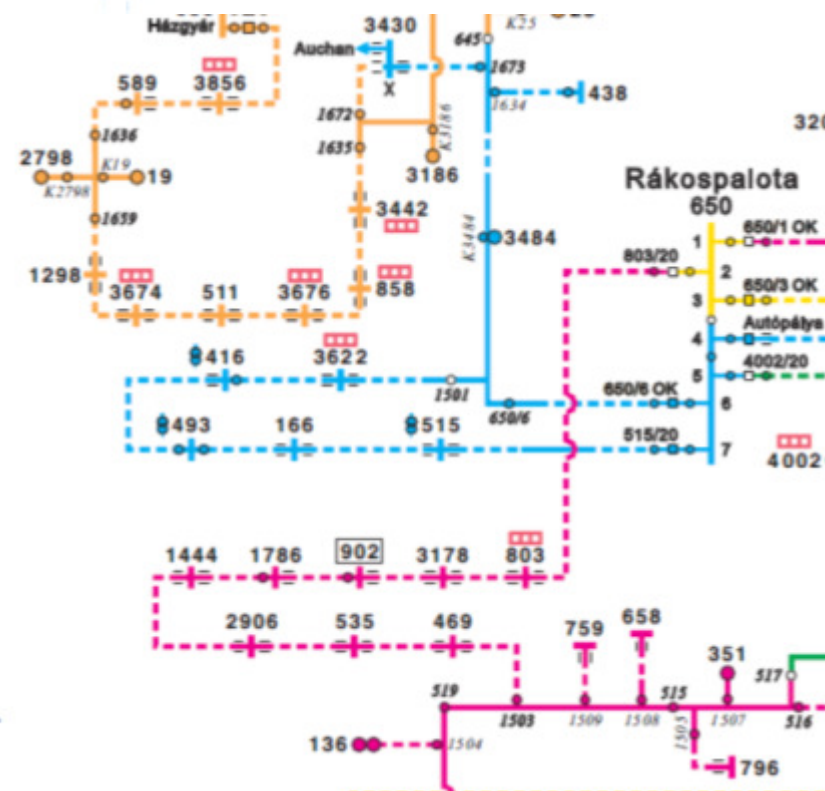

Városi kábelhálózat

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Le a föld alá!

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Nagy/Közép feszültségű
alállomások

Közlekedés

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

- Tömegközlekedés
- Villamos, trolis, metró és HÉV
- Egyenáram; pl. 600 V
- „áramátalakítók” (higanygőzös, félvezetős)
- Korszerű villamos vontatás, kevesebb a veszteség, fékező energia egy részét visszatáplálják a hálózatba.

Villamos vontatás

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Szennyvíziszap

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Kezelésére vonatkozó technológiai alternatívák:

- iszap lerakás (hagyományos eljárás)
- égetés (energia igényes)
- biogáz fejlesztés (hazai perspektivikus gyakorlat)

Biogáz szennyvíziszapból

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

A lehetséges célok:

- veszélyes hulladék (iszap) kezelése
- szennyvíz-technológia saját energiafelhasználásának fedezése
- megújuló alapú energiatermelési hányad növelése
- az iszap szervesanyag-tartalma és mennyiségének csökkentése
- javul az iszap vízteleníthetősége
- olyan anyagokat is tud fogadni a telep, amely növeli a gáztermelést (pl. éttermi szerves hulladék)
- csökken a fertőzésveszély
- CO₂ kibocsátás csökkentése
- hőtermelés

FCSM Észak-Pesti szennyvíztelep

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

FCSM Észak-Pesti szennyvíztelep

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Észak-Pest

FCsM Zrt. Észak-pesti szennyvíztisztító

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

FCsM Zrt. Észak-pesti szennyvíztisztító

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

V. Energetikai Konferencia - Városi
energiafelhasználás - 2010.

nov 25

FCsM Zrt. Észak-pesti szennyvíztisztító

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

FCsM Zrt. Észak-pesti szennyvíztisztító

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Biogáz termelés a Csepeli Szennyvíztisztítóban

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

V. Energetikai Konferencia - Városi
energiafelhasználás - 2010. nov. 25.

Kecskemét - gázmotor

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

V. Energetikai Konferencia - Városi
energiafelhasználás - 2010. nov. 25.

Kecskemét – kezelt iszap

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Kecskemét – elfolyó víz

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Hulladékkezelés

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

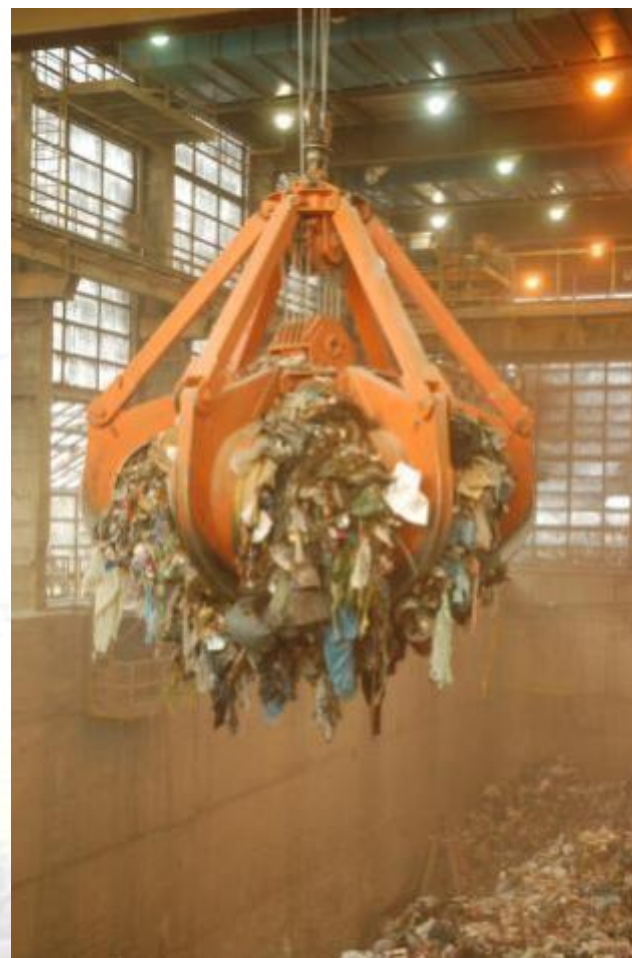
- Szelektív gyűjtés, újrahasznosítás, Zero Waste
- A szemét lerakása – ez a legrosszabb, mert a csapadék szennyező anyagokat mos be a talajba, talajvízbe; a lassú rothadással metán szabadul fel, illetve egyre több terület válik lerakóvá. Sajnos hazánkban a hulladék többsége lerakókra kerül.
- Átmeneti megoldást jelent a hulladékégetés. Ennek előnye, hogy a lerakásra kerülő anyag térfogata mintegy 23%-ra csökken, kémiaiilag stabil, azaz nemigen szennyezi a talajt és mindemellett villamos- és hőenergiát is termel.

Hulladék égetés (Fővárosi Hulladékhasznosító Mű)

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Hulladék égetés (Fővárosi Hulladékhasznosító Mű)

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Hulladék égetés (Fővárosi Hulladékhasznosító Mű)

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

V. Energetikai Konferencia - Városi
energiafelhasználás - 2010.

nov 25

Hulladék égetés (Fővárosi Hulladékhasznosító Mű)

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Hulladék égetés (Fővárosi Hulladékhasznosító Mű)

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Hulladék égetés (Fővárosi Hulladékhasznosító Mű)

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

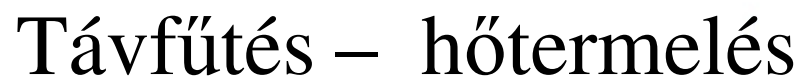
Égetés előtt - után

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

V. Energetikai Konferencia - Városi
energiafelhasználás - 2010. nov. 25.
A hulladék az égetés előtt és után a Rákospalotai Hulladékhasznosító műben

The map displays the Danube river flowing through Budapest, with districts numbered I to XXIII. Various power generation facilities are marked with colored dots and labeled with their names and capacities in MWe and MWth.

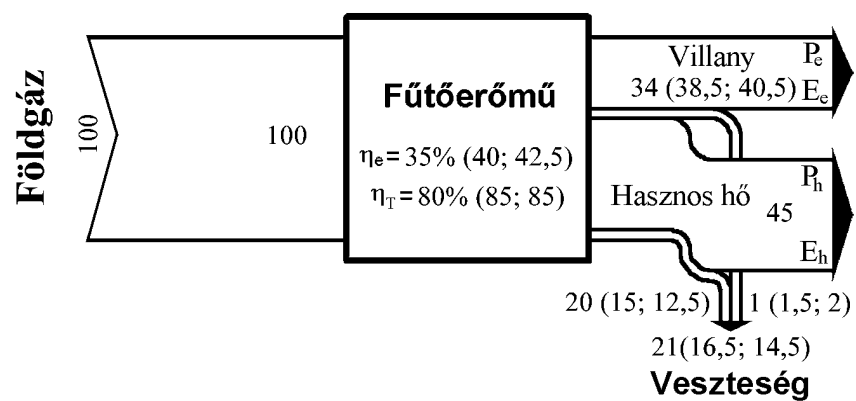
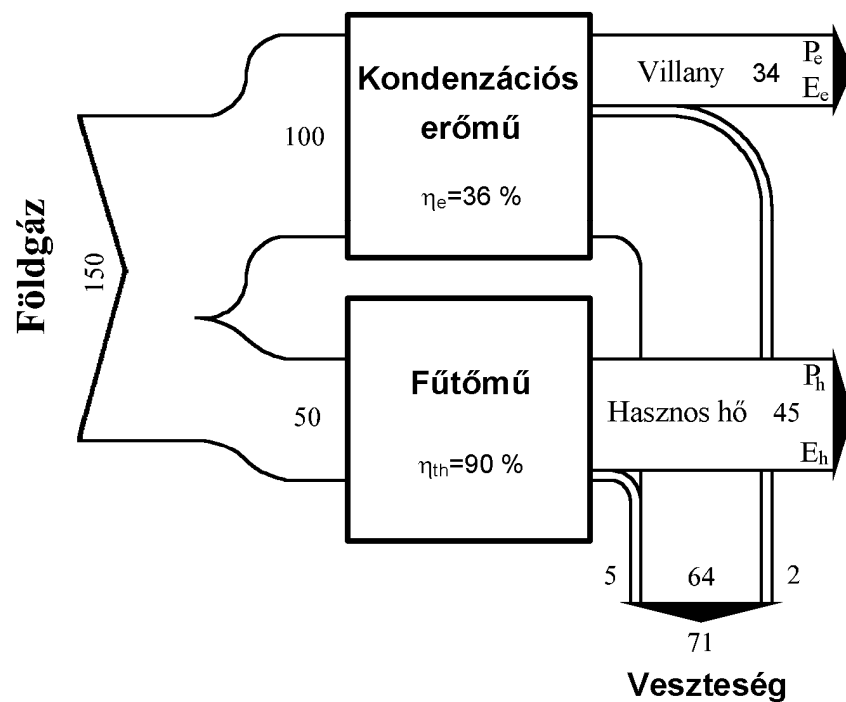
Facility Name	MWe	MWth
Észak-buda/MVM Zrt.	50	176
Újpesti Erőmű	110	280
Révész Fűtőmű	150	-
Újpalota/CHP erőmű Kft.	24	175
Füredi út/Sinergy Kft.	18	-
Rákospark/Calls Rt.	9	53
Kispesti Erőmű	110	240
Csepeli Erőmű	339	192
Kelenföldi Erőmű	186	335

A kogeneráció

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Forrás: Zsebik Albin

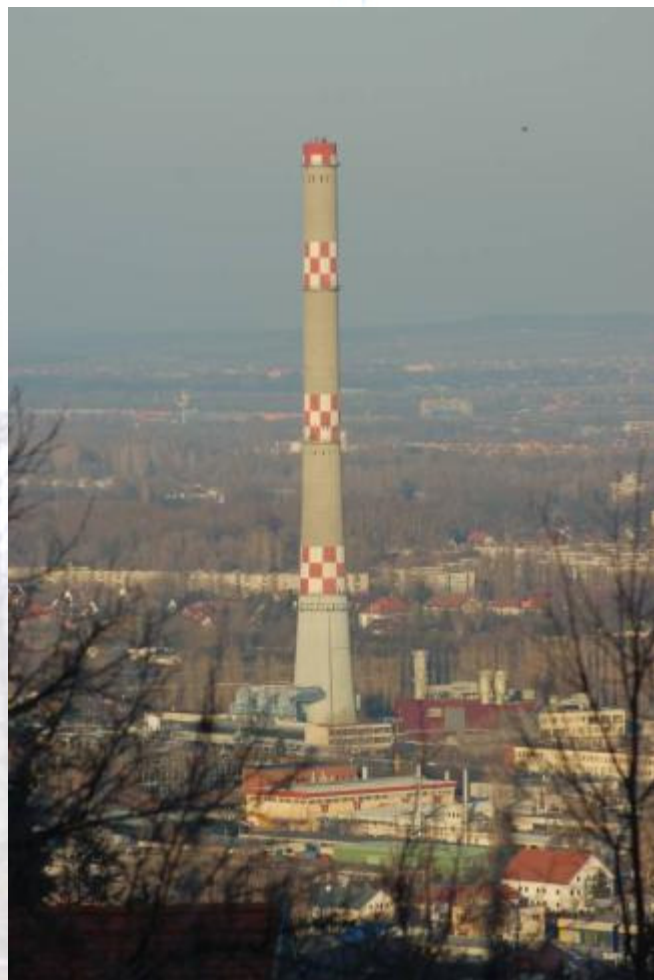

Gázturbinák

Az Észak-Budai Fűtőerőmű és a 30 MW-os gázturbina

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

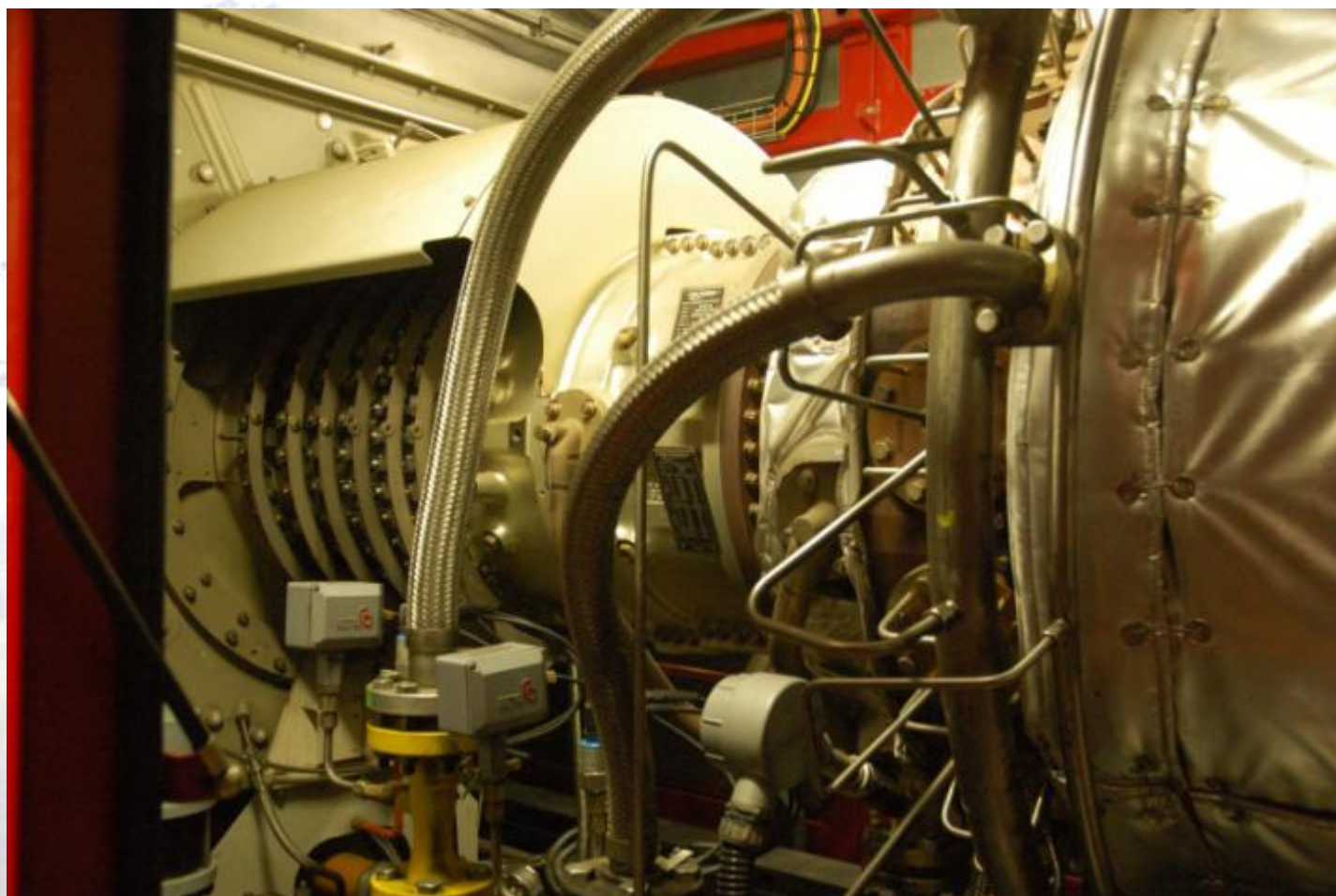

Gázturbina

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

A gázmotorok

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

12 hengeres 800 kW-os gázmotor

16 hengeres 1,6 MW-os gázmotor

Kecskemét - gázmotor

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

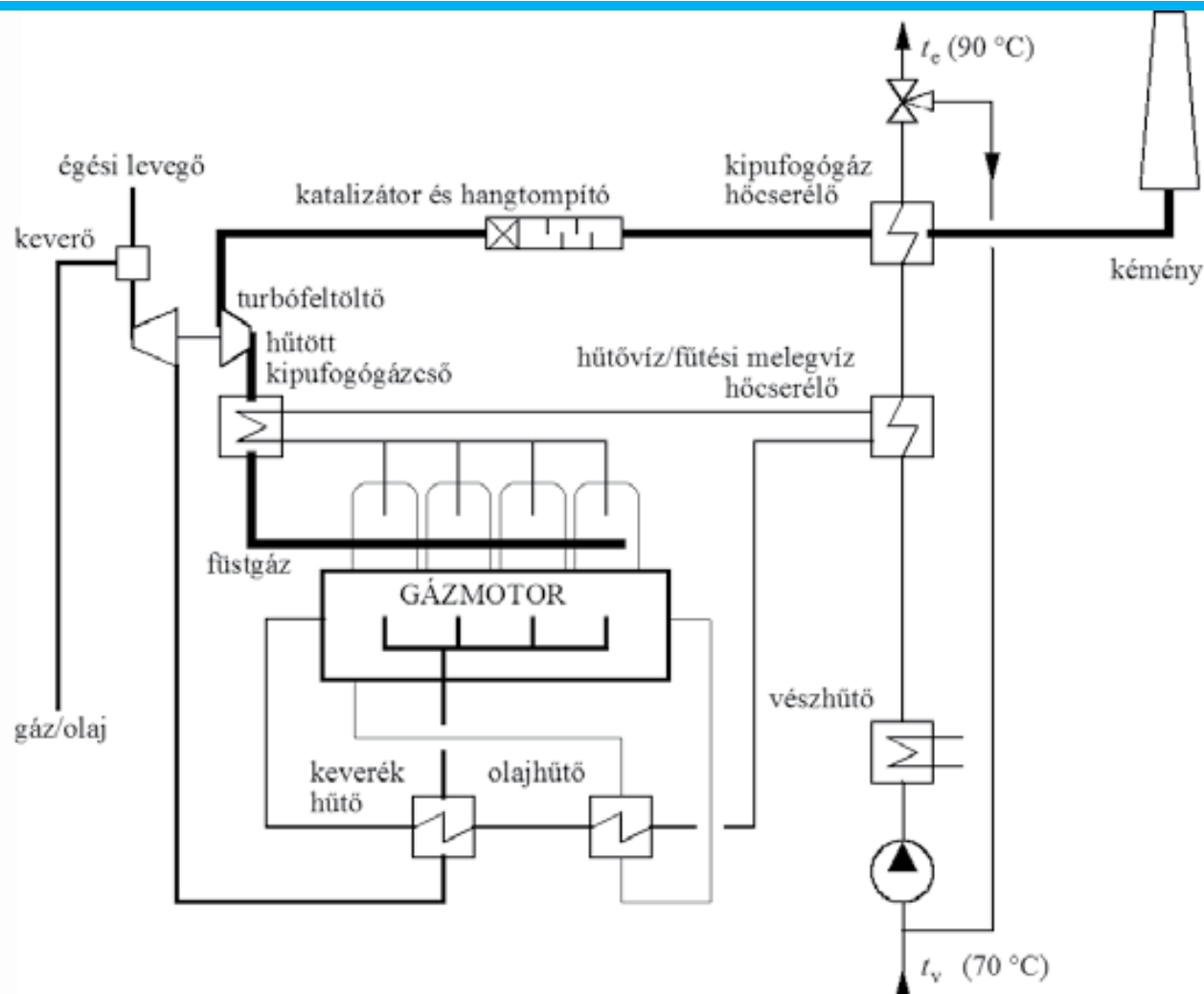
V. Energetikai Konferencia - Városi
energiafelhasználás - 2010. nov. 25.

Miskolci HŐszolgáltató

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

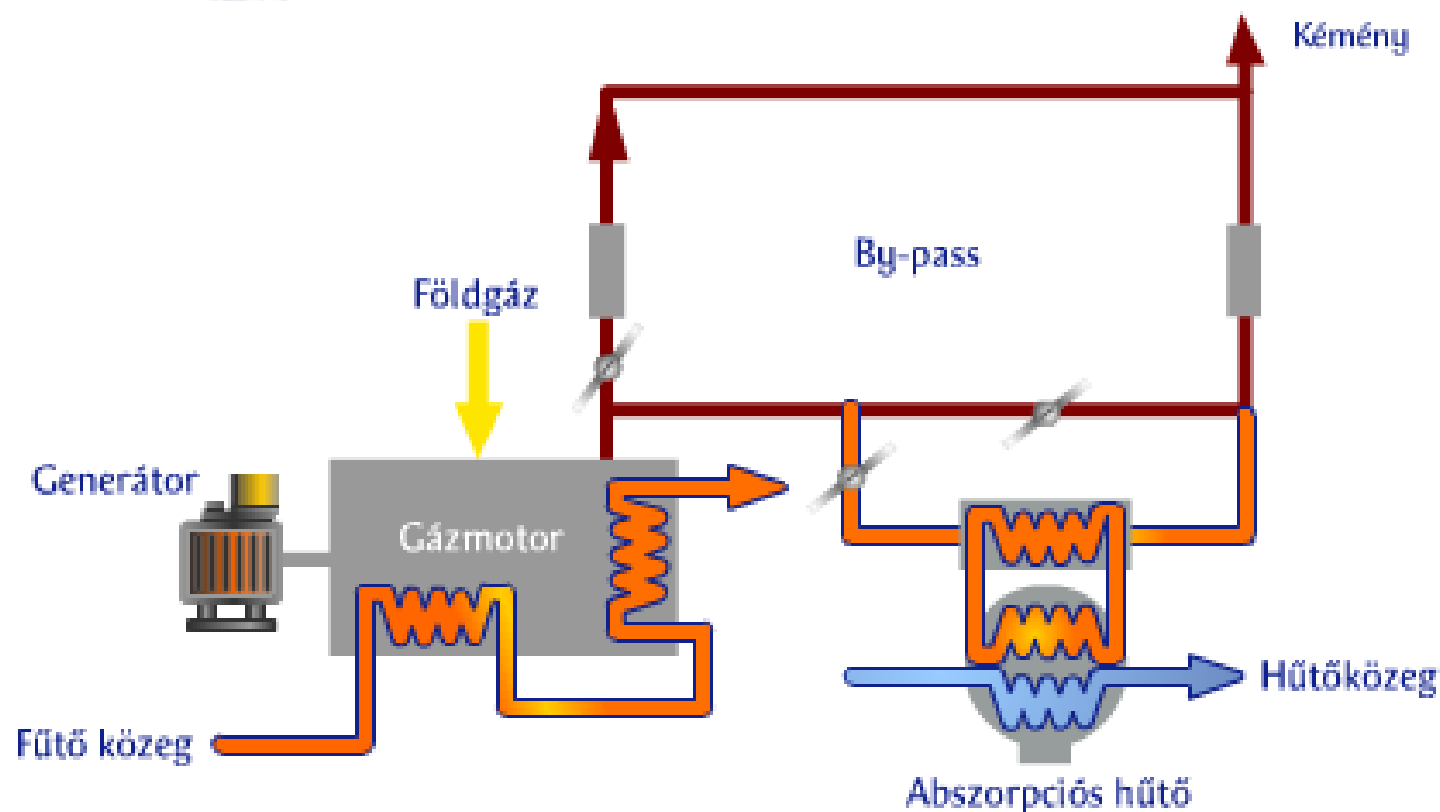

Az abszorpciós hűtőgépek, trigeneráció

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

- http://www.egaz-degaz.hu/hu/musz_trigeneracio.html

Biomassza alapú távfűtés

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

- Előnyei:
- Gazdaságos méretarány
- Megújuló energiaforrás
- Ideális tüzelőanyag beszállítási körzet nagyság (max. 50 km)
- Munkahelyteremtés
- Civil közreműködés
- Korszerű távfűtés, stb.

Közösségi távfűtő művek

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Jennersdorf és Tata (Foto KP)

V. Energetika
Városi energetika
20

Energiahatékonyság

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

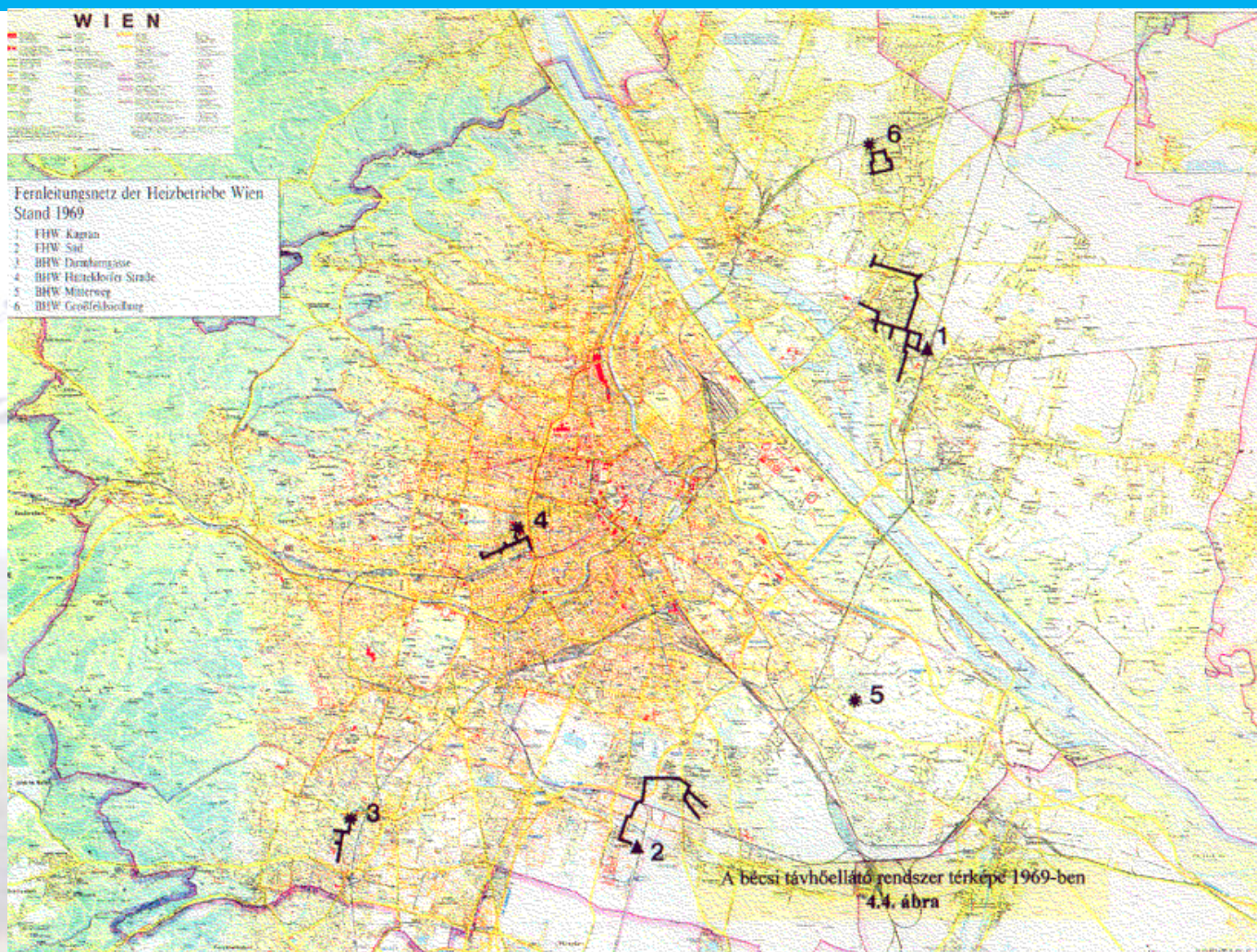
50 %!

Bécs távfűtése 1969-ben

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

- forrás: Dr. Uhri László: A budapesti távhőszolgáltatás fejlődése

V. Energetikai Konferencia - Városi
energiafelhasználás - 2010. nov. 25.

Bécs távfűtése 2000-ben

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

- forrás: Dr. Uhri László: A budapesti távhőszolgáltatás fejlődése

V. Energetikai Konferencia - Városi
energiafelhasználás - 2010. nov. 25.

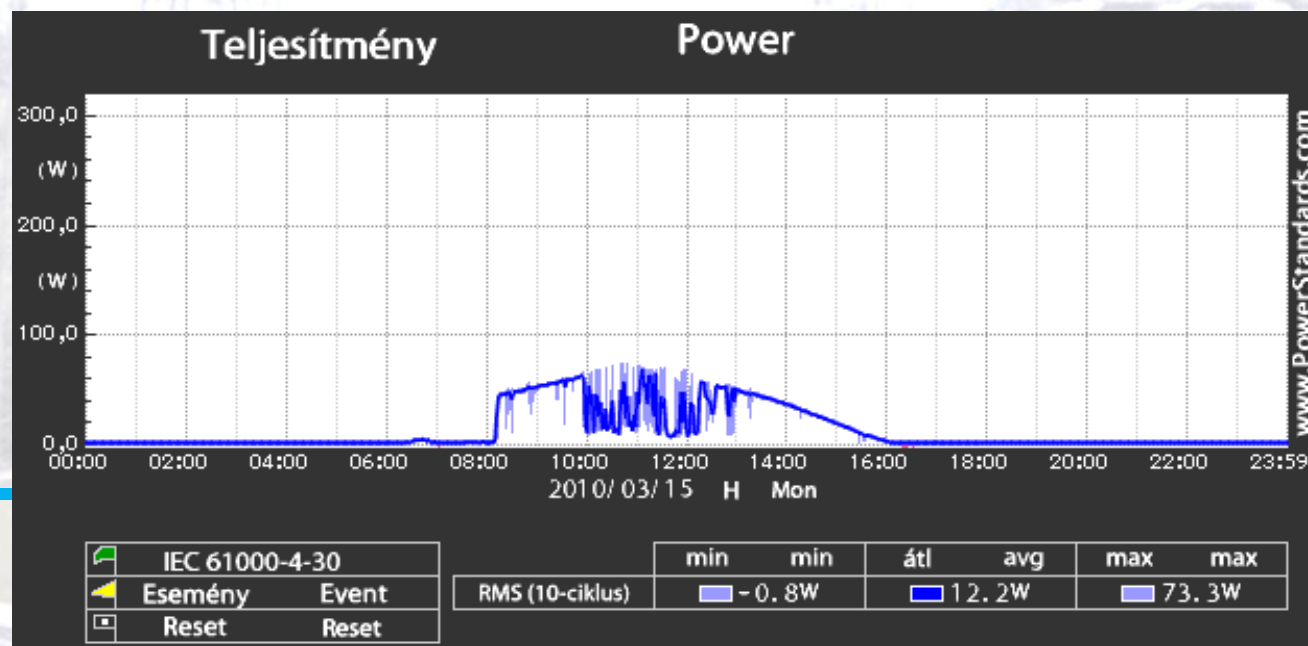
Napelemek alkalmazása

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Napelemek az Újbudai Önkormányzat és az Óbudai Egyetem tetőzetén

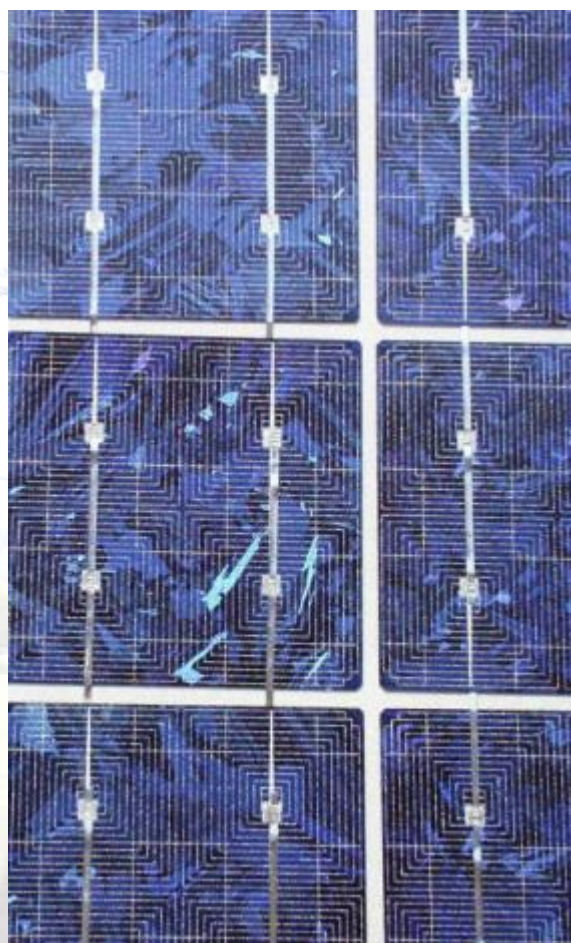

Napelem

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Hálózatra szinkronizáló inverter

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

V. Energetikai Konferencia - Városi
energiafelhasználás - 2010. nov. 25.

„Ad-vesz” mérő

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Napkollektorok (Várnai) Pista bácsi házán

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Napkollektorok a faluház tetején

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

^[1] forrás: Urbancsik Attila Melegvíz nagyban: Faluház - Használati melegvíz ellátás napkollektoros ráségítéssel társasházak részére MEGSZ konferencia 2010.11.09.

1

Napkollektorok az Óbudai Egyetem

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Smart hálózat I.

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

- Intelligens elemei vannak
- A fogyasztó aktívan részt vesz benne
- A digitális technológia átszövi az energiaszállítás minden részletét
- Lehetőséget teremt az elosztott termelés integrációjára
- Optimalizálja a hálózatot
- A hálózat önjavító, megbízható, biztonságosabb, jobb hatásfokú lesz, miközben a fogyasztó is energiatudatosabbá válik.
- Mindez hozzájárul a fenntarthatósághoz, környezetvédelemhez

Smart hálózat II.

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

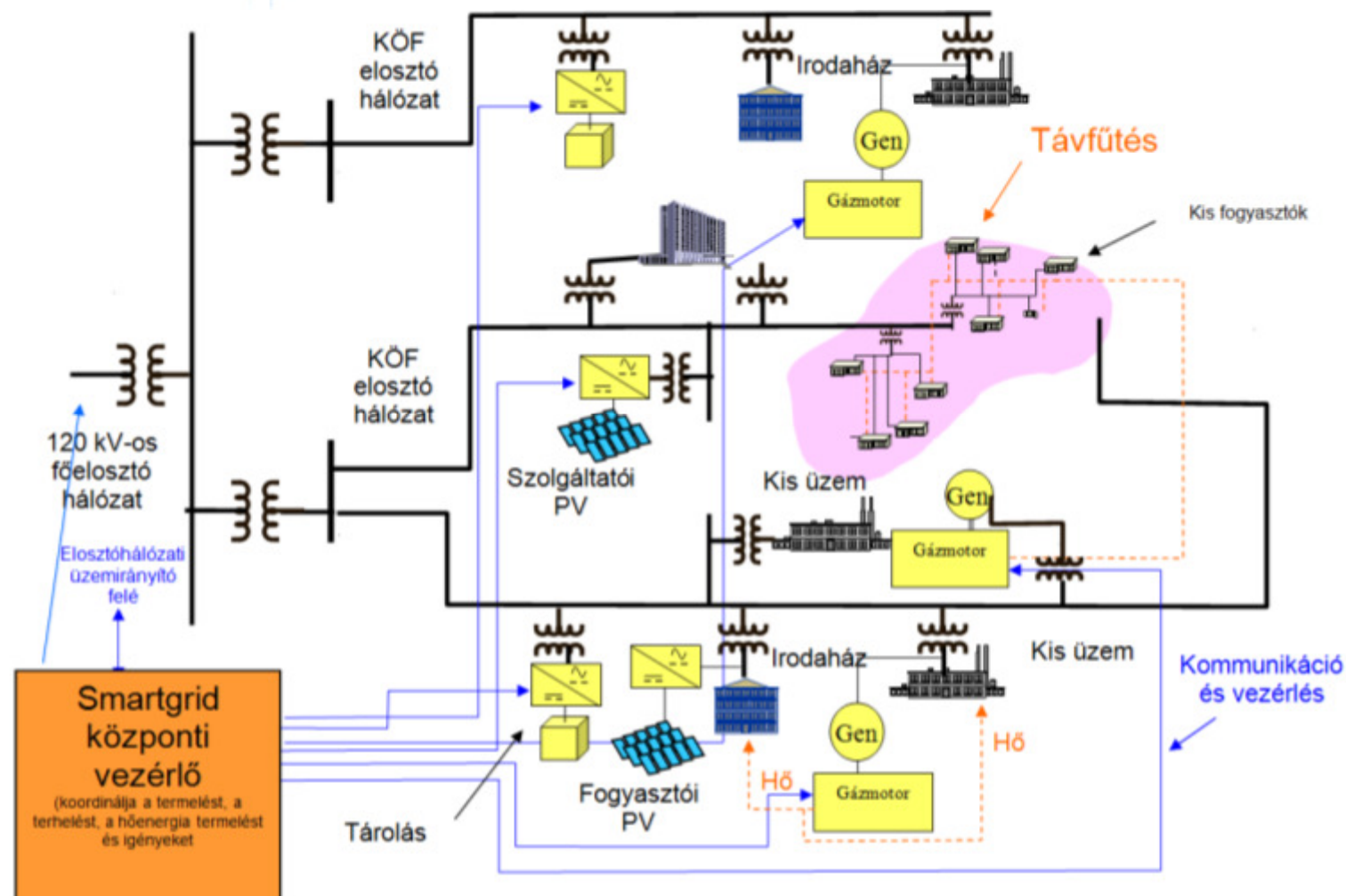
- Nem izolált/izolálható hálózatrész, a közép- és nagyfeszültségű hálózaton helyezkedik el
- Saját koordinációs/felügyelő központtal rendelkezik
- A “kellemetlen és kicsi” termelőket és fogyasztókat fogja össze
- A saját termelés és fogyasztás egy nagyságrendbe esik
- Kifelé mérlegköri elszámolással, menetrendadással, míg befelé terhelés- és termelésbefolyásolással működik
- Középfeszültségű és nagyfeszültségű hálózatot használja

Miért ne lehetne Smart?

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Smart metering

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

- Fogyasztásmérés
- Menetrend alapú mérés
- Telekommunikációs állomás
- Körvezérlő jelek fogadására alkalmas készülék
- Lokális mérések továbbítására alkalmas eszköz
- Tarifa információk fogadása
- Energiaminőségi információk gyűjtése stb.

Smart mérő család

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Electricity

Gas

Water

Heat

- Source: Actaris

Összefoglalás

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

- Budapest energiaellátása mindenben hasonló a távoli metropoliszoknál alkalmazottakhoz
- a fejlesztések nem dinamikusak
- közelünkben vannak a műszaki megoldások
- energiafelhasználás csökkentése
- euorokonform megoldások

most ezek elterjesztése következik

Óbudai Egyetem KVK
Villamos Energetikai Intézet

Köszönöm a figyelmet!